

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan de vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
M. el Mhassani LLM

T 070 379 6711
m.elmhassani@minez.nl

Ons kenmerk
WJZ / 15062369

Bijlage(n)
4

Datum 1 mei 2015
Betreft Verzoek om voorlichting betreffende de aangenomen amendementen op het voorstel van wet tot wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178)

Geachte heer Donner,

Op 28 april jl. heeft de Tweede Kamer het voorstel van wet tot wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178) (Kamerstuknummer 34 041) aangenomen, evenals vier op dit wetsvoorstel ingediende amendementen.

Deze amendementen betreffen fundamentele onderwerpen, zoals de omkering van bewijslast voor mijnbouwschade en de weigeringsgronden voor opsporings- en winningsvergunningen voor mijnbouwactiviteiten. Gelet op het principiële karakter daarvan hecht ik aan een beoordeling daarvan door de Afdeling advisering van de Raad van State. Aangezien de amendementen niet raken aan onderwerpen die aan de orde kwamen in het wetsvoorstel zoals dit bij de Tweede Kamer is ingediend, heeft de Afdeling advisering van de Raad van State zich hierover nog niet eerder kunnen uitspreken.

Daartoe gemachtigd door de Ministerraad verzoek ik de Afdeling advisering op grond van artikel 21a, eerste lid, van de Wet op de Raad van State voorlichting te geven over de amendementen onder nrs. 12, 35, 36 en 38. Deze treft u aan in de bijlagen. Gelet op de geldende implementatietermijn van de richtlijn hoop ik deze voorlichting op zo kort mogelijke termijn te mogen ontvangen.

Hoogachtend,

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

Vergaderjaar 2014–2015

34 041

Wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178)

Nr. 12

GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN DE LEDEN JAN VOS EN OUWEHAND TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 8
Ontvangen 15 april 2015

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

In de beweegreden wordt na «te wijzigen» toegevoegd: , alsmede dat het wenselijk is om Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen ten behoeve van een omkering van de bewijslast bij schade binnen het effectgebied van een mijnbouwwerk.

II

Na artikel I wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

ARTIKEL IA

In Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek worden aan artikel 177 vier leden toegevoegd, luidende:

6. Indien binnen het effectgebied van een mijnbouwwerk schade ontstaat, die naar zijn aard mijnbouwschade zou kunnen zijn, wordt vermoed dat die schade door de aanleg of de exploitatie van het mijnbouwwerk veroorzaakt is. Indien binnen het effectgebied van een mijnbouwwerk als gevolg van de uitstroming van delfstoffen schade ontstaat, die naar zijn aard mijnbouwschade zou kunnen zijn, wordt vermoed dat de schade het gevolg is van het niet beheersen van de ondergrondse natuurkrachten die door de aanleg of bij de exploitatie van het werk zijn ontketend.

7. Indien mijnbouwschade aan gebouwen en werken is ontstaan, kan de aanwezigheid van direct waarneembare bouwkundige gebreken van invloed zijn op de omvang van de schadevergoeding voor zover dat redelijk is. Aan een gebrek waarvan het aannemelijk is dat het geen schade veroorzaakt zou hebben indien de beweging van de bodem of de

uitstroming van delfstoffen zich niet zou hebben voorgedaan, wordt geen gewicht toegekend.

8. De eigenaar van een gebouw of werk die een beroep doet op het vermoeden, bedoeld in het zesde lid, geeft de tot schadevergoeding aangesproken exploitant op diens verzoek de betreffende vergunning of vergunningen voor het gebouw of werk ter inzage indien hij daarover beschikt.

9. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald op welke wijze het effectgebied van een mijnbouwwerk wordt vastgesteld. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de algemene maatregel van bestuur wordt het gebied waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 6 of 25 van de Mijnbouwwet is afgegeven, geacht zich te bevinden binnen het effectgebied.

Toelichting

In de ons omringende landen is wettelijk geregeld dat de bewijslast voor de schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten bij de exploitant ligt. In Nederland is dit niet het geval. Hierdoor is de bewijslast bij schade die veroorzaakt is door onder andere gaswinning in Groningen neergelegd bij de slachtoffers.

Indieners vinden het onacceptabel dat mensen die toch al niet gevraagd hadden om schade aan hun huis ook nog eens worden opgezadeld met de last om aan te tonen dat deze schade veroorzaakt is door de winningsactiviteiten van bedrijven. Het gevolg van de huidige situatie is immers dat burgers extra worden belast én dat er minder schade wordt vergoed. Deze problemen zijn meer dan genoeg duidelijk geworden bij de gaswinning in Groningen, maar de problematiek is breder en is ook bij schade als gevolg van bijvoorbeeld zoutwinning aan de hand.

Indieners stellen daarom voor de bewijslast om te draaien. In eerdere debatten met de Minister van Economische Zaken erkende de Minister de problemen wel die de huidige situatie oplevert voor de slachtoffers, maar wees het voorstel om de bewijslast om te keren af. In reactie op de motie-Ouwehand (KS 33529-78) heeft de Minister gesteld (TK, vergaderjaar 2013–2014, handelingen 12-8-1) dat hij de bewijslast eigenlijk al bij de exploitant heeft gelegd door de Technische Commissie Bodem Bescherming een oordeel te laten vellen over de vraag of de schade is veroorzaakt door de aardbevingen en daarmee door de aardgaswinning, of dat er iets anders aan de schade ten grondslag ligt. In de praktijk blijkt dat deze route niets heeft opgelost voor de slachtoffers. Dat kan ook niet, zolang het aan de gedupeerden zelf is om te bewijzen dat zij recht hebben op een schadevergoeding.

Dit amendement regelt dat de bewijslast bij schade door mijnbouwactiviteiten weer wettelijk wordt neergelegd bij de mijnbouwmaatschappij.

Indien dit amendement wordt aangenomen, wordt het opschrift van het wetsvoorstel vervangen door: Wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178), en wijziging van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de omkering van de bewijslast bij schade binnen het effectgebied van een mijnbouwwerk.

Jan Vos
Ouwehand

Vergaderjaar 2014–2015

34 041

Wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178)

Nr. 35

GEWIJZIGD SUBAMENDEMENT VAN HET LID SMALING TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 27

Ontvangen 24 april 2015

De ondergetekende stelt het volgende subamendement voor:

Het gewijzigd amendement van de leden Jan Vos en Ouwehand (stuk nr. 12) wordt als volgt gewijzigd:

In onderdeel II wordt in artikel IA na lid 8 een lid ingevoegd, luidende:

8a. Op verzoek van de wederpartij verstrekt de exploitant alle informatie waarover hij beschikt ten aanzien van de exploitatie, de bodemstructuur, en bodembewegingen die benodigd is om te kunnen beoordelen of zijn verweer gegrond is. In dit verband staat de informatie waarover publiekrechtelijke rechtspersonen als bedoeld in artikel 1 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede hun adviserende instanties beschikken op verzoek van de exploitant ter beschikking van degene die verhaal voor mijnbouwschade zoekt.

Toelichting

Het amendement Jan Vos/Ouwehand (34 041 nr. 12) is een verbetering van de rechtspositie van gedupeerde woonachtig in een mijnbouwgebied. Gelet op alle wetenschappelijke inzichten die er (nu) zijn is het niet langer redelijk om de bewijslast compleet bij de benadeelde te laten liggen en is er een goede reden om de bewijslast voortaan eerlijker te verdelen.

Dit subamendement wil de positie van de benadeelde verdergaand versterken. De mijnexploitant heeft de mogelijkheid tot zijn beschikking om tegenbewijs te leveren tegen het wettelijke vermoeden dat in het voorliggende geval van mijnbouwschade sprake is. Indien de exploitant van die mogelijkheid gebruik maakt, zou de schade-lidende partij alsnog in bewijsproblemen geraken wanneer hij tracht dat tegenbewijs te weerleggen. Zijn gebrek aan deskundigheid, aan kennis van mijnbouwzaken, breekt hem dan op. Er is dan nog steeds geen sprake van *level playing field* of een *equality of arms* tussen partijen, zoals dat bij het

Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg heet, wil men van *fair trial* kunnen spreken.

Daarom stelt dit subamendement voor dat de partij die over de benodigde informatie beschikt, deze aan haar wederpartij ter beschikking stelt teneinde te kunnen beoordelen of het door de eerste partij ingenomen standpunt gegrond is, dat wil zeggen op juiste feiten en omstandigheden gebaseerd is. In het voorgestelde lid 8a van dit subamendement wordt aan die zienswijze vorm gegeven.

Smaling

Vergaderjaar 2014–2015

34 041

Wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178)

Nr. 36

NADER GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN DE LEDEN JAN VOS EN VAN TONGEREN TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 29

Ontvangen 24 april 2015

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

Na artikel I, onderdeel B, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ba

Artikel 9, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel c vervalt: of.

2. Onder vervanging van de punt aan het einde van onderdeel d door «, of» wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

e. indien op grond van beschikbare gegevens blijkt dat het risico bestaat dat als gevolg van de activiteiten, bedoeld in artikel 6, eerste lid:

- i. nadelige gevolgen voor het milieu worden veroorzaakt,
- ii. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt,
- iii. de veiligheid wordt geschaad, of
- iv. de volksgezondheid wordt geschaad.

II

Na artikel I, onderdeel C, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ca

In artikel 10, tweede lid, wordt «artikel 9, eerste lid, onderdelen a tot en met c» vervangen door: artikel 9, eerste lid, onderdelen a tot en met c en e.

III

Na artikel I, onderdeel D, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Da

Artikel 13 komt te luiden:

Artikel 13

Een vergunning kan tevens onder andere beperkingen dan die bedoeld in artikel 11 worden verleend. Aan deze vergunning kunnen tevens andere voorschriften worden verbonden dan die bedoeld in artikel 12.

IV

Na artikel I, onderdeel G, worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ga

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel b vervalt: , voorzover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat of onder de territoriale zee vanuit een voorkomen dat is gelegen aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn, tenzij Onze Minister anders heeft bepaald.

2. Aan het eerste lid wordt onder vervanging van de punt aan het einde van onderdeel b door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. indien het op grond van beschikbare gegevens aannemelijk is dat als gevolg van de activiteiten, bedoeld in artikel 6, eerste lid:

- i. nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan,
- ii. de veiligheid wordt geschaad, of
- iii. de volksgezondheid wordt geschaad.

3. In het tweede lid vervalt: , indien deze gerechtvaardigd worden door een grond als genoemd in het eerste lid.

Gb

Artikel 40 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid wordt «in het belang van de bescherming van het milieu» vervangen door: in het belang van de bescherming van het milieu, de veiligheid of de volksgezondheid.

2. In het vierde en zevende lid wordt na «de bescherming van het milieu» telkens ingevoegd: , de veiligheid of de volksgezondheid.

Toelichting

De Minister verklaart soms in Kamerdebatten dat het hem eigenlijk juridisch gezien niet vrij staat om een vergunning te weigeren, vanwege belemmeringen in de mijnbouwwet- en regelgeving. In de mijnbouwwet bestaan op dit moment maar een beperkt aantal weigerings- en intrekingsgronden. In de praktijk is alleen de bescherming van natuur geregeld voor zover dit is vastgelegd in de te beschermen waarden van Natura 2000-gebieden. Andere belangrijke maatschappelijke waarden zoals

milieuwaarden, die te maken hebben met landschappelijke waarden, zoals bijvoorbeeld openheid, en de noodzaak voor behoud van een goede grondwater- en drinkwaterkwaliteit zijn geen weigeringsgrond bij de toetsing van mijnbouwexploratie en winningsvergunningen. De weigeringsgronden staan in de artikelen 7, 8 en 9 van de Mijnbouwwet.

De Indiërs willen met dit amendement regelen dat het belang van milieu en natuurbescherming, veiligheid en volksgezondheid, waterwinning en de mogelijkheid van schade door bodembeweging bij de beoordeling van de vergunningaanvraag als weigeringsgrond dienen. Bij milieu moeten dan alle relevante aspecten worden gewogen: landschappelijke waarden, waterkwaliteit, bodemkwaliteit, luchtkwaliteit, geluid en stank. Uitgangspunt moet zijn dat de leefomgevingskwaliteit niet mag verslechteren.

De artikelen 13 en 36 worden zodanig aanpast dat in de vergunningen en winningsplannen beperkingen en voorschriften kunnen worden gesteld, die verder gaan dan de louter technische beperkingen en voorschriften van art. 11 en 12. Deze beperkingen en voorschriften kunnen niet alleen betrekking hebben op het milieu, de veiligheid of de volksgezondheid, maar ook op het stellen van nadere eisen aan de schadeafhandeling, die op onderdelen nader kunnen worden uitgewerkt op het niveau van de vergunning.

Jan Vos
Van Tongeren

Vergaderjaar 2014–2015

34 041

Wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten in verband met implementatie van richtlijn nr. 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178)

Nr. 38

NADER GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN DE LEDEN VAN TONGEREN EN JAN VOS TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 23

Ontvangen 28 april 2015

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

In artikel I worden na onderdeel D twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Da

In artikel 16 wordt na «gedeputeerde staten van de provincie» ingevoegd: , het dagelijks bestuur van het waterschap alsmede het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van het gebied.

Db

In artikel 17 wordt na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

2a. Indien de beslissing afwijkt van een of meer op grond van artikel 16 uitgebrachte adviezen vermeldt Onze Minister zulks met de redenen voor afwijking in de motivering.

II

In artikel I worden na onderdeel G twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ga

Onder vernummering van het vijfde tot zesde lid wordt in artikel 34 een lid ingevoegd, luidende:

5. Voordat Onze Minister instemming verleent met een winningsplan worden gedeputeerde staten van de provincie, het dagelijks bestuur van het waterschap alsmede het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van het gebied waarop het winningsplan betrekking heeft in de gelegenheid gesteld binnen een door Onze Minister te stellen redelijke termijn advies uit te brengen over het winningsplan.

Gb

In artikel 36 wordt na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:
2a. Indien Onze Minister instemming verleent die afwijkt van een of meer op grond van artikel 34 uitgebrachte adviezen vermeldt Onze Minister zulks met de redenen voor afwijking in de motivering.

Toelichting

Dit amendement regelt dat colleges van burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van waterschappen (colleges van dijkgraaf en heemraden) en gedeputeerde staten advies uit kunnen brengen over vergunningen en winningsplannen onder de Mijnbouwwet. Daarmee geeft dit amendement uitvoering aan de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid in het rapport over aardbevingsproblematiek in Groningen om het burgerperspectief structureel en herkenbaar mee te nemen in de besluitvorming door provincie en gemeenten een rol te geven. Dit zijn immers de bestuurders met een democratisch mandaat.

In de ogen van de indiener is het van belang dit expliciet en op korte termijn in de Mijnbouwwet vast te leggen. Deze noodzaak komt voort uit het beschadigde vertrouwen van burgers in het door aardbevingen getroffen gebied (Groningen) in de rijksoverheid en de gasexploitant.

Door colleges van burgemeester en wethouders, colleges van dijkgraaf en heemraden en gedeputeerde staten de mogelijkheid te geven een zwaarwegend advies uit te brengen wordt, naar verwachting van de indiener, de betrokkenheid van de bevolking bij de besluitvorming verbeterd. De rijksoverheid en de exploitant zullen hierdoor sterker de noodzaak voelen om de belangen van de burgers, die de effecten van de olie- en gaswinning ervaren, mee te wegen.

Wetstechnisch is dit amendement vormgegeven door wijziging van het adviesrecht van gedeputeerde staten in artikel 16 in een adviesrecht voor het dagelijks bestuur van de betrokken provincies, waterschappen en gemeenten. Indien de Minister van een van deze adviezen afwijkt moet hij dit in zijn besluit motiveren.

Voor het instemmen met een winningsplan geldt op grond van artikel 35a eenzelfde procedure. Colleges van burgemeester en wethouders, dagelijks besturen van waterschappen en gedeputeerde staten van de betrokken gemeenten, waterschappen en provincies krijgen hiervoor een adviesrecht. Indien het besluit van de Minister op het verzoek om instemming afwijkt van een of meer van deze adviezen moet hij dit in zijn besluit motiveren.

Van Tongeren
Jan Vos